

KONGELIG RESOLUSJON

Olje- og energidepartementet

Statsråd: Terje Søviknes

Ref.nr.:

Saksnr.: 18/83

Dato: 15.5.2018

Dalane Kraft AS – Tillatelse til planendring for regulering av Linborgvatnet i Sokndal kommune, Rogaland

I – Bakgrunn

Dalane Kraft AS fikk konsesjon ved kgl.res. av 13.2.2015 til å bygge Frøytlog kraftverk, samt å regulere Botnavatnet med 1 m og Orrestadvatnet og Linborgvatnet med 3 meter. Utbyggingen ville gi en samlet årsproduksjon på 15 GWh.

Dalane Kraft AS har 24.11.2017 søkt om planendring for reguleringen av Linborgvatnet. Det søkes om å utelate Linborgvatnet fra utbyggingsplanene, og kun regulere Botnavatnet og Orrestadvatnet. Endringen vil redusere årlig produksjon med under 0,5 GWh. Samtidig som inngrepene reduseres, reduseres også kostnadene både for utbygging, drift og vedlikehold.

NVE innstiller 15.1.2018 på at det gis tillatelse til planendring.

II – NVEs innstilling

"Sammendrag

Den 24. november 2017 mottok NVE en planendringssøknad fra Dalane Kraft AS, hvor de søker om å unnlate reguleringen av Linborgvatnet fra gjeldende tillatelse til bygging av Frøytlog kraftverk med regulering av Botnavatnet, Orrestadvatnet og Linborgvatnet. Siden vedtaket er fattet ved kongelig resolusjon vil NVE sende sin innstilling til planendringssøknaden til OED.

I følge søker vil det føre til en reduksjon i midlere årsproduksjon på 0,5 GWh å ta ut Linborgvatnet fra utbyggingsplanene for Frøytlog kraftverk. Dette medfører noe redusert ressursutnyttelse, men etter NVEs syn er endringen i produksjonen liten. Samtidig vil en utelatelse av Linborgvatnet opprettholde det naturlige vannføringsregimet på strekningen mellom Linborgvatnet og Botnavatnet, noe som vil være positivt for biologisk mangfold. Videre vil planendringen bevare området rundt Linborgvatnet som et relativt urørt område.

NVE anbefaler at Dalane Kraft AS får tillatelse til å ta ut Linborgvatnet fra det konsesjonsgitte Frøytlog kraftverk med regulering av Botnavatnet, Orrestadvatnet og Linborgvatnet i Sokndalsvassdraget i Sokndal kommune.

Bakgrunn

Dalane Kraft AS søkte 29. september 2006 om tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Frøytlog kraftverk og etter vassdragsreguleringsloven § 5, da gjeldende § 8 til

regulering av Botnavatnet, Orrestadvatnet og Linborgvatnet i Sokndalsvassdraget i Sokndal kommune.

De opprinnelige planene innebærer regulering av Linborgvatnet og Orrestadvatnet med 3 m, og regulering av Botnavatnet med 1 m. Kraftverket vil utnytte fallet mellom Botnavatnet på kote 145 og Frøytloghølen på kote 59. En utbygging etter den opprinnelige planen vil gi en midlere årlig produksjon på ca. 15 GWh.

NVE oversendte negativ innstilling til planene for bygging av Frøytlog kraftverk til Olje- og energidepartementet (OED) den 22. juni 2009. OED avslo søknaden i brev av 11. november 2013. Dalane Kraft AS påklaget OEDs vedtak i brev av 15. november 2013 og ba om at klagen skulle behandles av Kongen i statsråd. I brev av 13. februar 2015 tilrår OED at klagen tas til følge, og at Dalane Kraft AS får tillatelse til å bygge Frøytlog kraftverk med omsøkte reguleringer. Tillatelse til å bygge Frøytlog kraftverk og regulering av Linborgvatnet, Orrestadvatnet og Botnavatnet gis ved kongelig resolusjon av 13. februar 2015.

Søknad om planendring

NVE har nå mottatt følgende søknad fra Dalane Kraft AS, datert 24.11.2017:

"Dalane Kraft AS fikk ved kongelig resolusjon 13. februar 2015 tillatelse til å bygge Frøytlog kraftverk og regulering av Linborgvatnet, Orrestadvatnet og Botnavatnet i Sokndal kommune.

I forbindelse med detaljplanlegging har Dalane Kraft AS vurdert det som økonomisk og miljømessig formålstjenlig at reguleringen av Linborgvatnet utgår. Dalane Kraft AS søker med dette om planendring etter vassdragsreguleringsloven, der reguleringen av Linborgvatnet i gjeldende tillatelse blir tatt bort.

Bakgrunn for søknad

Linborgvatnet ligger øverst i nedbørfeltet til Frøytlog kraftverk. I reguleringskonsesjon er det gitt tillatelse til å regulere vannet 3 meter. Nyere produksjonsberegninger viser at reguleringen av Linborgvatn bidrar med mindre enn 0,5 GWh økt produksjon i planlagte Frøytlog kraftverk.

Eksisterende damanlegg i Linborgvatnet er en murdam bygd i 1940 i forbindelse med gruvedrift i området. Anlegget benyttes ikke til regulering i dag. Adkomst til damstedet er til fots fra nærmeste bilveg som befinner seg ca 1,5 km unna. Reguleringen av Linborgvatn er plassert i bruddklasse 1.

Totalt sett er ikke produksjonsgevinsten ved denne reguleringen vurdert til å kunne forsvare investeringene ved å etablere den.»

Høring

NVE har vurdert behovet for høring av søknaden, men har ikke funnet det nødvendig basert på omfanget og opplysninger i planendringssøknaden og tidligere høringsuttalelser, jf. Vassdragsreguleringsloven § 12, 1. ledd.

NVEs vurdering av planendringssøknaden

NVE mener tidligere konsekvensutredning, opplysninger, fagvurderinger og høringsuttalelser utgjør et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å kunne ta stilling planendringssøknaden og avgi innstilling i saken. I endringssøknaden oppgir søker at

Linborgvatnet bidrar med mindre enn 0,5 GWh økt produksjon i Frøytlog kraftverk årlig. Dalane kraft AS oppgir at produksjonsgevinsten ved denne reguleringen totalt sett ikke kan forsvare investeringene ved å etablere damanlegget. Søker oppgir at damanlegget i Linborgvatnet er en murdam fra 1940, og atkomst til anlegget er til fots 1,5 km fra nærmeste bilveg. Etter planene skal anlegget bygges veiløst og helikopter skal benyttes under anleggsperioden. Endringssøknaden oppgir ikke utbyggingskostnad med og uten regulering av Linborgvatnet. NVE har ikke etterspurt spesifikk utbyggingskostnad, siden det vil være lite avgjørende for vår vurdering av saken. Etter NVEs syn er en reduksjon på 0,5 GWh i dette anlegget lite i forhold til totalproduksjonen på 15 GWh.

Ved å ta ut reguleringen i fra planene vil prosjektet ha en mindre flomdempende effekt. I NVEs innstilling konkluderte vi allikevel med at siden de omsøkte magasinene samlet kun har 6 prosent reguleringsgrad, vil større flommer likevel forløpe som før. NVE mener derfor at flomdemningseffekten ved regulering av Linborgvatn er marginal, og å utelate dette fra planene vil i liten grad være avgjørende.

Videre ligger Linborgvatnet i et område uten veiforbindelse, og området vil framstå som mer urørt ved å utelate reguleringen. Samtidig vil planendringen kun ha positive effekter på miljøet, slik NVE ser det. Ved å utelate Linborgvatnet fra prosjektet vil vannstanden i Linborgvatnet og vannføringen på strekningen mellom Linborgvatnet og Botnavatnet forbli som i dag. Dette vil være positivt for vannlevende organismer og biologisk mangfold generelt.

Konklusjon

Å ta ut Linborgvatnet fra utbyggingsplanene for Frøytlog kraftverk medfører en reduksjon i midlere årsproduksjon på 0,5 GWh. Dette gir noe redusert ressursutnyttelse, men etter NVEs syn er endringen i produksjonen liten. Samtidig vil en utelatelse av Linborgvatnet opprettholde det naturlige vannføringsregimet på strekningen mellom Linborgvatnet og Botnavatnet, noe som vil være positivt for biologisk mangfold. Videre vil planendringen bevare området rundt Linborgvatnet som et relativt urørt område.

NVE anbefaler at Dalene kraft AS får tillatelse til å ta ut Linborgvatnet fra det konsesjonsgitte Frøytlog kraftverk med regulering av Botnavatnet, Orrestadvatnet og Linborgvatnet i Sokndalsvassdraget i Sokndal kommune.

NVE legger med forslag til oppdatert manøvreringsreglement der Linborgvatnet ikke lenger inngår."

III – Departementets bemerkninger

1. Bakgrunn

Dalane Kraft AS fikk konsesjon ved kgl.res. av 13.2.2015 til å bygge Frøytlog kraftverk, samt å regulere Botnavatnet med 1 m og Orrestadvatnet og Linborgvatnet med 3 meter. Utbyggingen ville gi en samlet årsproduksjon på 15 GWh.

Dalane Kraft AS har 24. november 2017 søkt om planendring for reguleringen av Linborgvatnet. Det søkes om å utelate Linborgvatnet fra utbyggingsplanene, og kun regulere Botnavatnet og Orrestadvatnet. Endringen vil redusere årlig produksjon med under 0,5 GWh. Søkers begrunnelse er å redusere inngrepene, samt redusere kostnadene både for utbygging, drift og vedlikehold.

2. Vurderingsgrunnlag

Saksbehandlingen er basert på NVEs innstilling og søknad. Departementet har i tillegg innhentet tilleggsopplysninger fra Dalane Kraft om kostnader ved regulering av Linborgvatnet.

Departementet har også sendt søknaden på høring til Sokndal kommune, Fylkesmannen i Rogaland og Rogaland fylkeskommune. Departementet har ikke mottatt noen høringsuttalelser. Søker opplyser om at grunneier er informert om endringen.

Departementet mener kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å fatte vedtak.

3. Planendringens virkninger

3.1. Samfunnsmessige hensyn

I følge søknaden gir endringen en reduksjon på mindre enn 0,5 GWh årlig energiproduksjon i Frøytlog kraftverk. Søker har senere presisert at produksjonen kun reduseres med 0,1 GWh. Søknaden om planendring er utløst for å redusere kostnader, og søker viser til at produksjonsgevinsten ved reguleringen av Linborgvatnet ikke forsvarer investeringene ved å rehabilitere damanlegget.

På forespørsel fra departementet har Dalane Kraft AS oversendt et kostnadsestimat for regulering av Linborgvatnet. Det opplyses at eksisterende dam er en murdam bygd i 1940. Regulering av Linborgvatnet ville medføre behov for en omfattende rehabilitering av dammen. Kostnaden ved rehabiliteringen samt nødvendig veibyggning er anslått å være ca. 3,5 - 4,5 mill kroner. Frøytlog kraftverk er kostnadsberegnet til ca. 78 mill. kroner, etter planendring. Dalane Kraft AS presiserer at regulering av Linborgvatnet gir lite ekstra produksjon, og at kostnadene ikke kan forsvare produksjonen. Dalane Kraft AS opplyser at dersom reguleringen i Linborgvatnet tas ut av konsesjonen, vil det søkes om å legge ned dammen.

Departementet legger til grunn at ved å utelate regulering av Linborgvatnet vil kostnaden ved utbygging av Frøytlog kraftverk reduseres uten at produksjonen reduseres tilsvarende.

3.2. Virkninger for allmenne interesser

NVE viser til at endringen vil medføre at prosjektet ha en mindre flomdempende effekt, men at dempingen er marginal, slik at endringen i planene i liten grad vil være avgjørende. NVE nevner at øvrige virkninger av å utelate regulering av Linborgvatnet er at området vil framstå som mer

urørt. Vannstanden i Linborgvatnet og vannføringen på strekningen mellom Linborgvatnet og Botnavatnet vil forbli som i dag, noe som er positivt for vannlevende organismer og biologisk mangfold generelt.

Departementet mener inngrepene etter planendringen vil bli redusert sammenlignet med det konsesjonsgitte alternativet ved å utelate regulering av Linborgvatnet med 3 meter.

Departementet viser til at planendringen ikke medfører endringer av betydning for naturmangfoldet, eller vil være av betydning for vannforskriften.

4. Konklusjon

Dalane Kraft AS har søkt om planendring ved at regulering av Linborgvatnet utelates fra utbyggingsplanene. Endringen vil medføre reduserte negative virkninger for allmenne interesser.

Departementet mener at fordelene ved planendringen er større enn ulempene for allmenne og private interesser, jf. vassdragsreguleringsloven § 5, og anbefaler at det gis tillatelse til planendringen.

Manøvreringsreglementet justeres i tråd med NVEs forslag.

Olje- og energidepartementet

t i l r å r:

Dalane Kraft AS gis tillatelse til planendring for regulering av Linborgvatnet i Sokndal kommune i samsvar med vedlagte forslag.

Vedlegg 1.

Spesifikasjon av tillatelsene

1. I medhold av vassdragsreguleringsloven § 3 gis Dalane Kraft AS tillatelse til planendring for regulering av Linborgvatnet i Sokndal kommune på de vilkår som ble gitt ved kgl.res. 13.2.2015.
2. Det fastsettes justert manøvreringsreglement for regulering av Orrestadvatnet og Botnavatnet, jf. vedlegg 2.
3. Planendringer kan godkjennes av departementet eller den departementet bemyndiger.

Manøvreringsreglement for regulering av Orrestadvatnet og Botnavatnet i Sokndal kommune, Rogaland fylke

(Fastsatt ved kgl.res. 15.5.2018. Erstatte tidligere reglement for regulering av Linborgvatnet, Orrestadvatnet og Botnavatnet, fastsatt ved kgl.res. 13.02.2015)

1.

Reguleringer

Magasin	Naturlig vannst.	Reg.grenser		Oppd. m	Senkn. m	Reg. høyde m
	kote	Øvre kote	Nedre kote			
Orrestadvatnet	161,0	161,0	158,0	0,0	3,0	3,0
Botnavatnet	144,7	145,2	144,2	0,5	0,5	1,0

Høyden refererer seg til Kartverkets høydesystem NN 1954. Reguleringsgrensene skal markeres med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Ved manøvreringen skal det tas for øye at vassdragets naturlige flomvannføring nedenfor magasinene og overføringsstedene så vidt mulig ikke økes.

Innen 01.05 skal Orrestadvatnet være oppe på kote 160,5. Det skal ikke tappes under denne høyden før 30.09.

Senking av Orrestadvatnet under kote 159 i perioden 01.10 til 30.04 kan bare skje ved utfall i regional- eller sentralnettet. Kravet til minstevannføring gjelder.

Senking av Botnavatnet under kote 144,7 kan bare skje ved utfall i regional- eller sentralnettet. Kravet til minstevannføring gjelder.

Det skal slippes 50 l/s fra Orrestadvatnet hele året.

Det skal slippes 250 l/s fra Botnavatnet hele året.

Dersom tilsiget er mindre enn kravene til minstevannføring og vannstanden i magasinene er på laveste tillatte nivå for sesongen (Orrestadvatnet), skal hele tilsiget slippes forbi. Kraftverket skal i slike tilfeller ikke være i drift.

Typisk start-/stoppkjøring av kraftverket skal ikke forekomme. Driften av kraftverket må være slik at kjøringen blir mest mulig jevn. Alle vannføringsendringer skal skje gradvis.

Forøvrig kan tappingen skje etter kraftverkseiers behov.

3.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, skal også nedbørmengder, temperaturer, snødybde m.v. observeres og noteres. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringstiden.

4.

Viser det seg at manøvrering og vannslipping etter dette reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglementet avgjøres av Olje- og energidepartementet.